

РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД

УДК 330.837:657.372.2

Попко Є. Ю. Розвиток методології оцінки в бухгалтерському обліку: інституціональний підхід

У статті комплексно досліджується розвиток методології оцінки в бухгалтерському обліку. Метою статті є обґрунтування пріоритетності інституційного інтересу в економічній сутності облікової оцінки та доведення залежності розвитку методології оцінки від інституційної конкуренції економічних агентів та інституційних груп соціально-економічного середовища. Обґрунтовано, що сучасне сприйняття оцінки в бухгалтерському обліку є звуженим і потребує переосмислення через призму базових положень інституціональної теорії. Інституціональний підхід дозволяє усвідомити, що проблема розвитку методології вартісної оцінки виходить за межі облікової системи та полягає не стільки у виборі способу її здійснення, скільки в розумінні, що стимулює цей вибір та які його наслідки. Доведено, що в будь-якій оцінці завжди закладено інтерес певного економічного агента (інституційної групи), який і є інституціональною мотивацією розвитку методології оцінки.

Ключові слова: оцінка, справедлива вартість, інституційний інтерес.

Рис.: 1. **Бібл.:** 8.

Попко Євгенія Юрїївна – аспірант, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» (вул. Героїв Оборони, 10, Київ, 03680, Україна)

E-mail: ev.panko@yandex.ua

УДК 330.837:657.372.2

Попко Е. Ю. Развитие методологии оценки в бухгалтерском учете: институциональный подход

В статье комплексно исследуется развитие методологии оценки в бухгалтерском учете. Целью статьи является обоснование приоритетности институционального интереса в экономической сущности учетной оценки и доведения зависимости развития методологии оценки от институциональной конкуренции экономических агентов и институциональных групп социально-экономической среды. Обосновано, что современное восприятие оценки в бухгалтерском учете является узким и требует переосмысления из-за призмы базовых положений институциональной теории. Институциональный подход позволяет осознать, что проблема развития методологии стоимостной оценки выходит за пределы учетной системы и заключается не столько в выборе способа ее осуществления, сколько в понимании, что стимулирует этот выбор и каковы его последствия. Доказано, что в любой оценке всегда заложен интерес определенного экономического агента (институциональной группы), который и является институциональной мотивацией развития методологии оценки.

Ключевые слова: оценка, справедливая стоимость, институциональный интерес.

Рис.: 1. **Библ.:** 8.

Попко Евгения Юрьевна – аспирант, Национальный научный центр «Институт аграрной экономики» (ул. Героев Оборони, 10, Киев, 03680, Украина)

E-mail: ev.panko@yandex.ua

UDC 330.837:657.372.2

Popko Ye. Yu. Development of a Methodology of Assessment in Accounting: Institutional Approach

The article thoroughly studies development of a methodology of assessment in accounting. The goal of the article is to justify priority nature of institutional interest in economic essence of specific assessment and reducing dependence of development of methodology of assessment from institutional competition of economic agents and institutional groups of the socio-economic environment. It shows that modern perception of assessment in accounting is narrow and requires re-consideration due to a set of basic provisions of institutional theory. Institutional approach allows making a conclusion that the problem of development of methodology of cost assessment goes beyond the limits of accounting system and lies not only in selection of a method of its carrying out, but also in understanding of what stimulates this selection and what are its consequences. It proves that any assessment contains interest of a certain economic agent (institutional group), which is the institutional motivation of development of methodology of assessment.

Key words: assessment, fair cost, institutional interest.

Pic.: 1. **Bibli.:** 8.

Popko Yevgeniya Yu. – Postgraduate Student, National Science Centre «Institute of Agricultural Economy» (vul. Geroyiv Oborony, 10, Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: ev.panko@yandex.ua

Останнім часом у науковому полі спостерігається активізація роботи щодо поліпшення методології вітчизняного бухгалтерського обліку. У літературних джерелах все частіше висловлюються різні думки про місце бухгалтерського обліку в загальній системі економічної інформації та ведуться дискусії стосовно розбудови його теоретичного підґрунтя.

Дослідження оприлюднених праць з цього питання дозволяє стверджувати, що всі погляди їхніх авторів у підсумку можна звести до одного: пошук можливостей розширення сучасного сприйняття бухгалтерського обліку, одна з яких вбачається у модернізації його методології (через розвиток елементів його методу).

З огляду на це припускаємо, що одними з основних сучасних наукових завдань є аналіз і переосмислення складових методу бухгалтерського обліку та вивчення

впливу методологічних змін у цій сфері, зумовлених новими вимогами до бухгалтерської системи.

На наше глибоке переконання, у світлі останніх спроб перебудови облікової системи особливої уваги потребує переосмислення сутності оцінки як головної складової методу бухгалтерського обліку. Вважаємо, що теоретичні передумови для цього дає інституціональна теорія. Саме базові поняття інституціональної теорії доводять як існуюче фрагментарне (звужене) сприйняття оцінки серед методів бухгалтерського обліку, так і необхідність конкуренції серед інституціональних впливів для розвитку методології облікової оцінки.

Таким чином, гіпотеза нашого дослідження полягає в тому, що використання інституціональної теорії є істотною умовою розширення наукових підходів до дослідження методології оцінки в системі бухгалтерського обліку, що дає можливість якісного аналізу тих її сторін, які раніше практично не розглядалися в наукових працях.

Описуючи сучасний стан розвитку бухгалтерської науки, професор І. М. Саннікова стверджує: «На даний період вже ніхто не сумнівається, що незадовільний стан регулювання і ведення бухгалтерського обліку в першу чергу пов'язаний з кризою теорії. Процес стандартизації та регламентації облікових процедур... немислимий без теоретичного обґрунтування та осмислення базового набору категорій та інструментарію даної науки» [7].

Професор С. Ф. Голов вважає, що «складність розробки нової теорії бухгалтерського обліку зумовлена низкою стереотипів, які склалися та підтримуються вченою спільнотою» [1, с. 3]. З такою позицією важко не погодитися.

У широкому значенні під стереотипами розуміють те, що часто повторюється, стало загальноприйнятим, чого дотримуються і що наслідують у своїй діяльності [8]. Якщо спроектувати наведене вище тлумачення на облікову сферу, то своєрідним стереотипом можна вважати сприйняття бухгалтерського обліку виключно як технічний процес збору та накопичення інформації про діяльність господарюючого суб'єкта. На стереотипності облікового мислення наголошує і професор В. М. Жук, обґрунтовуючи необхідність розширення сучасного сприйняття сутності бухгалтерського обліку [4].

Учений зазначає, що «кожний, хто хоча б рік професійно виконував обов'язки бухгалтера, знає, що наша робота найменше характеризується «технікою вимірювання, реєстрації, узагальнення і т. п.». У ній набагато важливішими складовими є знання та вміння слідувати встановленим «правилам гри» (від нормативно-правових до професійно-ментальних)» [3, с. 37].

Таким чином, осмислений аналіз оприлюднених позицій учених щодо розвитку бухгалтерської науки нашої країни на розуміння необхідності розбудови існуючої облікової теорії, в основу якої, на нашу думку, доцільно покласти інституціональний підхід.

Метою статті є обґрунтування пріоритетності інституційного інтересу в економічній сутності оцінки в бухгалтерському обліку та доведення залежності розвитку методології оцінки від інституційної конкуренції економічних агентів і інституційних груп соціально-економічного середовища.

У класичному розумінні оцінка – це спосіб вартісного відображення господарських фактів, за допомогою якого натуральні характеристики перетворюють на вартісні. Дійсно, оцінка є грошовим вираженням вартості облікового об'єкта. Але не слід сприймати це визначення як догматичне твердження, що не потребує осмислення. Воно є базовим (вихідним), але, водночас, і поверхневим, таким, що відкриває лише оглядову частину суті оцінки в бухгалтерському обліку.

На нашу думку, прихованою (замовчуваною чи недостатньо висвітленою) залишається двоїста (суперечлива¹) природа оцінки. Маємо на увазі її здатність під-

даватися впливу (тобто зазнавати змін під певною цілеспрямованою дією економічних агентів та/або інституційних груп), з одного боку, та можливість впливати на поведінку, рішення тощо суб'єктів, які функціонують в інституційному середовищі, з іншого боку.

Наявність впливу, якому піддається облікова оцінка, дозволяє виділити ще одну властиву їй рису – це еластичність. Іншими словами, оцінка є нестійкою, а, отже, варіює залежно від діючих у правовому полі інститутів². Тому, на нашу думку, виявити сутність такого впливу та з'ясувати, що лежить в його основі, можливо лише за допомогою базових положень інституціональної теорії.

Існування впливу на облікову оцінку є очевидним, адже вартісне вимірювання – це відправний момент бухгалтерського обліку та реальна основа його побудови, за відсутності якої останній не може повноцінно функціонувати. Таким чином, задаючи вектор розвитку методології оцінки, формується спрямованість самого обліку і навпаки. Тому важливо з'ясувати, що є рушійною силою, яка запускає механізм змін.

Мотиваційною основою функціонування будь-якого економічного агента чи будь-якої інституційної групи є зацікавленість у чомусь (скажімо, в отриманні прибутку). Саме така суб'єктивна зацікавленість стимулює до дій.

У нашому випадку, впливати на методологію оцінки змушує так званий інституційний інтерес, під яким розуміємо «спрямованість дій суб'єктів господарських відносин на формування інститутів, призначенням яких є створення сприятливого економічного середовища і умов для реалізації економічних інтересів цих суб'єктів шляхом накладення на їхні дії певних обмежень, які дозволяють регулювати не стільки поведінку агента, скільки набір альтернатив, з яких він робить індивідуальний вибір» [5, с. 11].

Діяльність суб'єктів інституційного інтересу орієнтована на отримання вигоди від використання існуючих інститутів, а також на пошук і формування набору «потрібних» правил. Тому в найзагальнішому розумінні інституційні інтереси направлені на формування та підтримання інститутів, які є корисними.

Ґрунтуючись на вищесказаному, з'ясуємо, що інституційні інтереси суб'єктів, які діють в інституційному середовищі, спрямовані на вироблення коректних³ інститутів з метою підвищення ефективності результатів своєї діяльності.

Економічні агенти та інституційні групи є носіями двох груп інтересів – індивідуального (свого власного) та загального (суспільного). В ідеалі вони повинні знаходитися в стані рівноваги, проте ніхто з окремо взятих суб'єктів ринкової економіки не стане діяти в інтересах збереження та підтримки економічних відносин на шкоду власним потребам і доходам.

Економічному агенту вигідно підкорятися нормам, які полегшують його взаємодію з іншими агентами і сприяють реалізації власних інтересів, навіть якщо вони неефективні для суспільства загалом. Так формується зацікавленість у функціонуванні неефективних

¹ Суперечливий – той, який має якості, несумісні одна з одною або протилежні.

² Інститути – це «правила гри» у суспільстві [6, с. 17].

³ Коректний (у шахах) – правильний, правильно розрахований.

інститутів, які можуть бути вигідними лише окремим суб'єктам інституційного середовища.

Проте, не слід вважати, що кожен економічний агент у змозі повноцінно реалізувати свій інституційний інтерес. Зазвичай втілюють свій інституційний інтерес ті суб'єкти, які контролюють (чи потенційно можуть контролювати) важелі соціально-економічних змін. На сучасному етапі розвитку світової економіки такими можна вважати транснаціональні корпорації, міжнародні організації (СОТ, МВФ тощо) та ін.

Описавши загальну схему прояву інституційних інтересів, спробуємо пояснити, як вона діє на методологію облікової оцінки в Україні.

Як відомо, основу комплексу формальних правил того або іншого суспільства утворює національне законодавство. Відповідно – основні прийоми оцінки господарських фактів у бухгалтерському обліку законодавчо регламентовані і є обов'язковими для всіх. Таким чином, інститути, що визначають методіку та методологію здійснюваного вартісного вимірювання, задаються «зверху» та мають чітке спрямування, окреслюючи тим самим інтенсивність дії на поведінку користувачів бухгалтерської інформації.

На сьогоднішній день в Україні практично відсутні успішно функціонуючі формальні інститути. Недостатній останніх сприяє утворенню неформальних норм і правил, які «заповнюють» інституційні порожнечі, виконуючи роль стимуляторів нововведень та відображаючи інтереси, як правило, локальних груп, які мають фінансову перевагу.

Неформальні домовленості, досягнуті в таких ситуаціях, і запозичені ззовні «правила гри» займають місце формальних інститутів країни та визначають вектор розвитку вітчизняної методології бухгалтерського обліку, а, отже, й оцінки.

Через низьку зацікавленість вітчизняних економічних агентів у стійкому розвитку національної методології бухгалтерського обліку, останній залишається відкритим для зовнішніх (міжнародних) впливів, піддаючись змінам і доповненням внаслідок модифікацій у структурі глобальних інституційних інтересів. За допомогою МСФЗ (запроваджених чи покладених в основу національних стандартів), як найбільш вагомих і дієвих важелів впливу, відбувається реалізація схем модернізації національних облікових систем та їх складових.

Країни, обравши шлях міжнародної гармонізації в сфері бухгалтерського обліку, автоматично розпочинають процес імпортування інститу-

тів. Під «імпортом» інститутів розуміємо свідоме копіювання (не обов'язково ідентичне) розроблених кимось «правил гри».

Запозичений ззовні набір інститутів, в яких втілений перш за все інтерес розвинених країн та домінуючих локальних груп (транснаціональних корпорацій, фінансово-промислових груп тощо), у країні-імпортері зазвичай не працює або працює неефективно. Більше того, досить часто проявляється так званий «парадокс передачі», суть якого полягає в тому, що той, хто передає свої інститути, ефективні в його умовах, шляхом нав'язування своїх «правил гри», може виграти за рахунок неготовності до цього приймаючої сторони. Зараз такий ефект спостерігається в Україні, зокрема, у ході перебудови основних підходів до оцінки в бухгалтерському обліку (рис. 1).

Практична реалізація бухгалтерського обліку визначається постійно мінливим інституційним середовищем, яке може охоплювати як національну, так і міжнародну площини. Мінливість інституційного середовища зумовлена непостійністю самих інститутів. Інституційним середовищем у нашому випадку є набір взаємопов'язаних формальних правил і неформальних обмежень, що визначають структуру стимулів для розвитку інституту бухгалтерського обліку. Це ж середовище впливає і на оцінку, що застосовується в системі бухгалтерського спостереження.

Бухгалтерський облік, будучи сферою зіткнення різнорідних інституційних інтересів, опиняється в центрі боротьби за можливість впливати на поведінку інших суб'єктів, керувати ними.

У науковій літературі домінує думка про те, що вибір конкретного варіанту розвитку подій відображає позиції найбільш сильних інституційних груп. Тобто, який інтерес сильніший, той і задає методологію обліку та оцінки у стандартах (як міжнародних, так і національних).

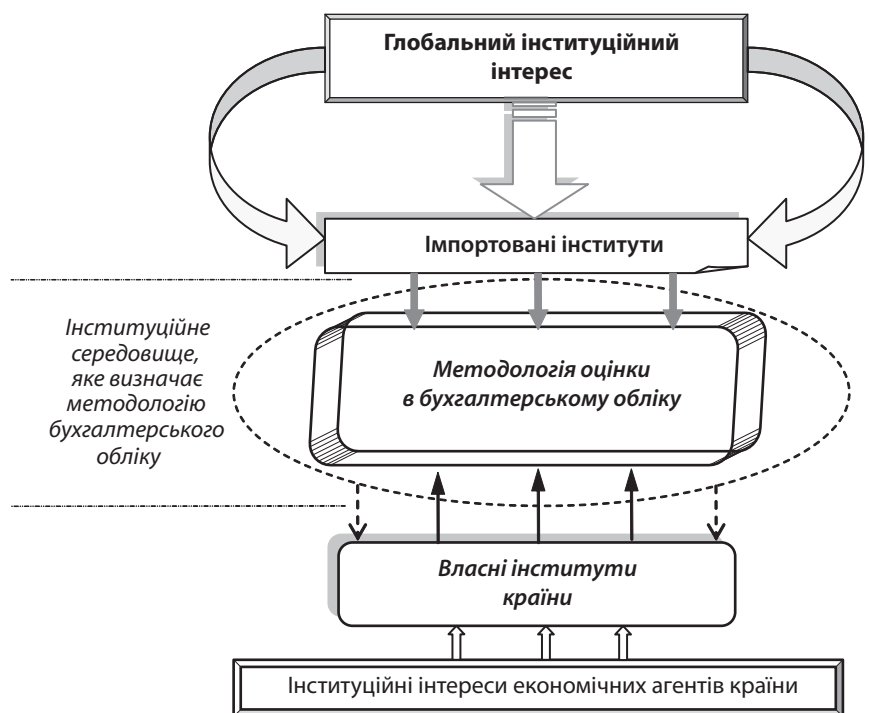

Рис. 1. Опосередкований вплив глобального інституційного інтересу на методологію бухгалтерської оцінки

Інституційний інтерес, що задає вектор впливу, носить глобальний характер і позиціонується як загальний інституційний інтерес суспільства. Пояснюється це тим, що чим вищий рівень займає носій інституційного інтересу, тим вагоміший вплив він має. Причому, такий інституційний інтерес сам по собі не має грошового вираження, але він опосередковано діє на здійснюване вартісне вимірювання.

Таким чином, оцінка – це вираження інституційних інтересів тих чи інших економічних агентів або інституційних груп. При цьому оцінка «грає подвійну роль: вона концентрує увагу на тому, що має значення у відповідності зі стратегією..., і дозволяє контролювати результати зусиль по реалізації цієї стратегії» [2]. Тому варто пам'ятати, що в будь-якій оцінці завжди закладений інтерес певного економічного агента (інституційної групи). Ігноруючи раціональний розрахунок таких агентів, країна може завдати серйозної школи не лише вітчизняній методології бухгалтерського обліку, але й економіці загалом.

Якщо розглядати можливі варіанти здійснення оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції, то на сьогодні їх існує два:

- 1) оцінка за історичною (фактичною) собівартістю;
- 2) оцінка за справедливою вартістю.

З економічної точки зору оцінка за першим варіантом виконується з урахуванням закладеної в об'єкті величини витрат живої і матеріалізованої праці, тоді як за другим – на основі попиту і пропозиції, що формуються на ринку шляхом порівняння вартості об'єкта обліку з одиницею виміру. Таке розуміння окреслює різні рівні знаходження (внутрішній та зовнішній) названих вище способів оцінки, а, отже, і різні можливості впливу чужорідного інституційного інтересу на них.

Теперішня націленість міжнародної спільноти на трансформування основних підходів до оцінки побудована на стійкому посиленні ролі справедливої вартості в системі бухгалтерського обліку. При цьому варто пам'ятати, що характер і тривалість життєвого циклу того чи іншого інституту визначаються стійкістю інституційних інтересів. Отже, доки існуватиме інституційний інтерес в оцінці за справедливою вартістю, доти остання функціонуватиме в системі бухгалтерського обліку.

На сучасному етапі розвитку облікової науки оцінка за справедливою вартістю є втіленням успішної реалізації інституційного інтересу. Цей інтерес є зовнішнім, тобто створеним не вітчизняними економічними агентами чи інституційними групами. Згенерований у такий спосіб інституційний інтерес націлений виключно на задоволення потреб глобальних гравців – домінуючих порівняно однорідних інституційних груп, а тому навряд чи прагне кореспондувати з внутрішніми інституційними інтересами національних економічних агентів.

За таких умов національний інституційний інтерес губиться або стає фасадом глобального. У зв'язку з чим важливого значення набуває проблема функціонування внутрішніх інститутів, сформованих для реалізації національних інституційних інтересів окремих суб'єктів, зокрема, та країни загалом.

Звісно, Україна, як і будь-яка інша окремо взята країна, не може ліквідувати існуючий глобальний інституційний інтерес (чи скасувати його дію), проте вона здатна змінити його структуру та направленість шляхом активізації своєї діяльності на міжнародній економічній арені. Така позиція унеможливить концентрацію важелів управління методологією вартісної оцінки в межах однієї інституційної групи, з одного боку, та забезпечить якісну конкуренцію серед пропонуванних шляхів розвитку, з іншого.

Виходячи із наведеного вище, вважаємо, що запровадження різних способів оцінки – це не що інше, як можливість маневрувати між інституційними інтересами різних економічних агентів (інституційних груп). Але така практика, швидше за все, є спробою самообману, оскільки проблема достовірної оцінки лишається відкритою.

Для її вирішення науково-професійній спільноті потрібно працювати над створенням системи інститутів, адекватних сучасному стану і тенденціям розвитку соціально-економічних відносин, що забезпечують ефективну реалізацію інституційних інтересів. Варто усвідомити те, що не можна повністю зруйнувати стару інституційну систему і побудувати нову виключно шляхом імпортування інститутів, необхідно стимулювати розвиток вже існуючих інститутів з метою їх поліпшення.

ВИСНОВКИ

Інституціональна теорія бухгалтерського обліку пояснює природу застосування різних оцінок, зокрема, справедливої вартості та історичної (фактичної) собівартості.

Особливість інституціональної основи методології оцінки полягає в тому, що застосовувані методи обґрунтування практичних дій можуть базуватися, як на об'єктивних, так і на суб'єктивних вартісних вимірюваннях, залежно від того, який вектор задано інституційним інтересом.

Інституціональний підхід дозволяє усвідомити, що проблема розвитку методології вартісної оцінки виходить за межі облікової системи та полягає не стільки у виборі способу її здійснення – історична собівартість чи справедлива вартість, скільки в розумінні, що стимулює цей вибір та які його наслідки. Тому варто пам'ятати, що в будь-якій оцінці завжди закладений певний інституційний інтерес.

Якщо інституційний інтерес країни зводиться до застосування в обліку оцінки за справедливою вартістю і ця оцінка сприяє соціально-економічному розвитку не лише носіїв такого інтересу, а й країни загалом, то така оцінка заслуговує на існування.

З іншого боку, якщо така оцінка потенційно несе в собі можливості маніпуляцій з обліковими даними, введення в систему бухгалтерського обліку елемента невідзначеності та посилення суб'єктивності, то її застосування слід вважати недоречним.

Інституціональна теорія є платформою тлумачення змін у методології оцінки, яка вибудовує розуміння головного стимуляторів розвитку оцінки, якими, по суті, є протиріччя і конкуренція між інституційними інтересами різних інституційних груп. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Голов С. Ф.** Теорія багатопільового бухгалтерського обліку / С. Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 4. – С. 3 – 13.
2. **Дипиаза С.** (мл.). Будущее корпоративной отчетности. Как вернуть доверие общества / С. Дипиаза (мл.), Р. Экклз. – М.: Альпина Паблишерз, 2003. – 212 с.
3. **Жук В. М.** Бухгалтерський облік: шляхи вирішення проблем практики і науки : монографія / В. М. Жук. – К.: Інститут аграрної економіки, 2012. – 454 с.
4. **Жук В. М.** Наукова гіпотеза трактування бухгалтерського обліку як соціально-економічного інституту / В. М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2012. – № 2. – С. 14 – 22.
5. **Жукова Е. Б.** Взаимодействие экономических и институциональных интересов в постиндустриальной экономике : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00. 01 «Экономическая теория» / Жукова Елена Бори-

совна; ФГБОУ ВПО «Саратовский государственный социально-экономический университет». – Саратов, 2012. – 24 с.

6. **Норт Д.** Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт; [пер. с англ. А. Н. Нестеренко]; под. ред. Б. З. Мильнера. – М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 180 с.
7. **Санникова И. Н.** Возможно ли преодолеть кризис теории бухгалтерского учета? / И. Н. Санникова // Бухгалтерский учет в бюджетных и некоммерческих организациях. – 2008. – № 8. – С. 9 – 12.
8. СЛОВОПЕДІЯ: Словник іншомовних слів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://slovopedia.org.ua/36/53409/248576.html>

Науковий керівник – член-кореспондент НААН, заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор **Жук В. М.**

УДК 336.71

АНТИКРИЗОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

ДОВГАНЬ Ж. М.

УДК 336.71

Довгань Ж. М. Антикризисное регулирование, банковский надзор и монетарная политика в механизме обеспечения финансовой устойчивости банковской системы

У статті розроблено схему співвідношення суб'єктів антикризового регулювання та інструментів підтримки фінансової стійкості банківської системи України (ФСБС). Проаналізовано інструменти впливу органів державного регулювання на фінансову стійкість банківської системи України. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення банківського нагляду в контексті забезпечення ФСБС України. Досліджено взаємозалежність між типом устрою національних регуляторних систем і ФСБС у контексті обґрунтування ефективності створення мегарегулятора фінансового ринку в Україні.

Ключові слова: фінансова стійкість, банківська система, антикризове регулювання, мегарегулятор, банківський надзор, монетарна політика
Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 5.

Довгань Жанна Миколаївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри банківського менеджменту та обліку, Тернопільський національний економічний університет (вул. Львівська, 11, Тернопіль, 46020, Україна)
E-mail: dovsh@rambler.ru

УДК 336.71

Довгань Ж. Н. Антикризисное регулирование, банковский надзор и монетарная политика в механизме обеспечения финансовой устойчивости банковской системы

В статье разработана схема соотношения субъектов антикризисного регулирования и инструментов поддержки финансовой устойчивости банковской системы Украины (ФСБС). Проанализированы инструменты влияния органов государственного регулирования на финансовую устойчивость банковской системы Украины. Разработаны предложения относительно усовершенствования банковского надзора в контексте обеспечения ФСБС Украины. Исследована взаимозависимость между типом уклада национальных регуляторных систем и ФСБС в контексте обоснования эффективности создания мегарегулятора финансового рынка в Украине.

Ключевые слова: финансовая устойчивость, банковская система, антикризисное регулирование, мегарегулятор, банковский надзор, монетарная политика.
Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Библ.:** 5.

Довгань Жанна Николаевна – доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры банковского менеджмента и учета, Тернопольский национальный экономический университет (ул. Львовская, 11, Тернополь, 46020, Украина)
E-mail: dovsh@rambler.ru

UDC 336.71

Dovgan Zh. N. Anti-Crisis Regulation, Banking Supervision and Monetary Policy in the Mechanism of Ensuring Financial Stability of the Banking System

The article develops a scheme of correlations of subjects of anti-crisis regulation and tools of support of financial stability of the banking system of Ukraine (FSBS). It analyses instruments of influence of the bodies of state regulation on financial stability of the banking system of Ukraine. It develops proposals with respect to improvement of the banking supervision in the context of ensuring FSBS of Ukraine. It studies interdependence between the type of the mode of national regulatory systems and FSBS in the context of substantiation of efficiency of creation of a mega-regulator of the financial market in Ukraine.

Key words: financial stability, banking system, anti-crisis regulation, mega-regulator, banking supervision, monetary policy.
Pic.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 5.

Dovgan Zhanna N. – Doctor of Science (Economics), Associate Professor, Professor of the Department of Bank Management and Account, Ternopil National Economic University (vul. Lvivska, 11, Ternopil, 46020, Ukraine)
E-mail: dovsh@rambler.ru